

Գրանցը ԲՆԻՔԻ թերթը կը իրաւարարուի : - Ճարտար
բանագործներն են իրենք ևս կ'են արժանի ըրեցիտ կ'անելի
զմարտի թի՛ մարտարարութիւն ևս ինք արտարարանաց ևս
թի՛ գաւառաց համար : - Դեղ ևս երեք ամիսը համար ալ շա-
վանորդ կընդունուի : - Հարց 40 մարտ և, ևս կը գտնուի
մասնաւորապէս Պանիկ Գալուս Զրաւման ևս գրաւման Պե-
ղոս ևս Յակոբ արդիւյց իրանութեանը : - Ժամանակն տողը
3 դարձող և միկ անգամը համար : Ընկի ածան կըլլայ ա-
ռելի անգամներու համար :

ՀԱՍՏԻ
Ա. ՏԻՈՐԵՆՏԵՐ Հ. Ա. ԱՂԱՆԱՆՅԱՆ
Կ. Պ. Ս. Ս.
Պարզ-բազար Նաֆիէ խան վերի յարկ Թիւ 16

درعيلهده بالى بازارنده نافعه خاندده اوست قاتده
17 نومرولى اوطلده بومج غزتمسى صاحب امتيازى
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Arménien
POUNTCH
16 Nafé-Han, Balouk-Pazar 16
CONSTANTINOPLE

ԹԻՒ 2357 7 Ա. Ռ. Ա. Թ. 1893 ՄԱՅԻՍ 8

ԽՄԲԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆԶԻ

Կազմակերպ կանոնադրել
աղբային նախնական կրթութեան,
Ուսումնական խորհրդէն պատ-
րաստեալ և խառն ժողովէն վա-
ւերացեալ, այս օրերս պատրի-
արքական կանոնադր. կը զրկուի ի
կ. Պոլս և ի գաւառս առ օրս
անկէ, ի գործադրութիւն : Բա-
ղամ ժամանակէ հետէ գանդատ
կար թէ աղբային նախակրթա-
րանք սահմանեալ ուղղութիւն և
ընթացք չունին : Ահա տակ աղ-
բարդ գանդատանայ վերջ տա-
լու և աղբային նախնական կրթ-
ութեան կարևորագոյն գործն
որոշ ուղղութեամբ և ընթացքով
յառաջ վարելու դիտմամբ և ա-
ռաջադրութեամբ կանոնադր. մը
կը յլէ աղբային կեդրոնական
վարչութիւնն : Արդ կը մնայ գոր-
ծադրել զայն ճշգրտ, և այսու-
հետեւ բոլորովն ի բաց թողուլ ա-
մէն ինչ որ արդէն և խախտ-
նարար են աղբային մանկուայն
բարձր նախակրթութեան, որ
կարի յոյժ բազմայն է :
Հետեւեալն է պատճէն պատրի-
արքական կանոնակն, որ այս առ-
թիւ կը արուի Յրթ. Առաքելոյնց :
« Խորհէն ծառայ Յիսուսի
Բիսպոսի և շնորհիւ սուրբ Հոգ-
ւոյն Պատրիարք Կոստանդնուպո-
լս և վերահետոյ արևմտեան յի-
մակաց, յորմէ ժամանեալ հաս-
ցէ ողորդել և օրհնութիւն և սեր-
բիստանապարզել առ Սրբաւա-
պետի Տէր Բաւականաց
առաքելց Ս. եկեղեց-
ւոյ Թաղի կալ և մնայ
միջոց գործեալ ի շնորհիւ Հոգւոյն
Սրբոյ, արեւն :
« Գիտուն լիցի արժանապատիւ
Սերեւոյդ մերոյ ի Բիւրսաս, զի
թէպէտ ամենայն վարժարանք մեր
չենեալք ի հրաման կայսերական
բարձր հաճութեան և խնամար-
կեալք գոյնք եկեղեցւոյ և արուիք
և ողորմութեամբ բարեպաշտօն
հաւատացեալ ընդ մերով ընդ-
հանուր վերահսկողութեամբ և հը-
րամանօք են, և մեզ անկէ ար-
գարեւ ըստ զօրութեան հրովար-
տակի բարեգործ և կրթութեան վե-
հապետի մերոյ ինքնակալին ամե-
նայն Թուրքիոյ, և ըստ հոգեւոր
իշխանութեանս առաջեւելոյ մեզ
յատուածուստ խնամ ունել բա-
րեկարգութեան և յարատեւ ուղ-
ղութեան նոյն, և հակել հոգե-
ւորական և մտաւորական դար-
գացման յուստ օրջածին դաւակայ
առաքելական եկեղեցւոյ մերոյ
սրբոյ, այլ քանզի ոչ բաւական
լինիմք անընդմիջական հսկողու-
թեամբ անձին ի վերայ կալ թա-
ղային վարչութեան և իրեն հայր
և Պետ հոգեւոր վերակայուն լինիլ
ամենայն վարժարանաց, օրհնելով
և ուղղելով ի մօտուս զբարի

բարի ջանս տեղադրոյ ի բարձր
գաւառարարութիւն մանկուայ մե-
րոյ ըստ հնարձանեց Պետութեան և
ըստ մերոյ աղբային կանոնաց,
վրան որոյ կարգեցի զՁեզ, զար-
ժանապատիւ սրբելիք մեր « վե-
րանտես չ'այլ » վար-
ժարանքն, որով պատուէր տամ
առանձինն
« Ա. Նախագահել ժողովոյ
թաղական Խորհրդոյ ի մասին խը-
նամատարութեան գաղափար թա-
ղիք և Հոգարարութեան նոյնին
եթէ կազմեալ կայցէ մարմին
այդպիսի, և նաքօք հանդերձ
վաստակեալ ի գործ բարձր վե-
րակայութեան ըստ ՅՏրդ յօդ-
ուածոյ կանոնադրել :
« Բ. Ուշ ունել զի հրահանգը
ուսման առաջեկային միայն ըստ
կրթական ծրարքին հաստատելոյ
ի Պատրիարքարանէն և վաւերելոյ
ի կրթական վարչութեան կայսերա-
կան կառավարութեան, և մի ինչ
ուսումն արտաքոյ սորին գացէ
մուտ :
« Գ. Զի մի՛ որ ընկալեալ լիցի
ի պաշտօն գաւառարար-ուսուցչի
կամ գաւառարար կամ օգնականի
սոցա, եթէ՛ այր ինչ և եթէ՛ կին,
որ չիցէ վկայեալ յուսումնական
Խորհրդոյ կեդրոնական վարչու-
թեան և վաւերացեալ թղթով
կնքոյս մերոյ, և կարգեալ ի պաշ-
տօն ըստ հաստատեալ կանոնաց :
« Դ. Մի՛ բնաւ մուծանել ի դըլ-
քոց տեսարակ ինչ կամ մատեան
և գաւառիք որ արտաքոյ գաւա-
ռիցին ցուցակի գաւառից հրա-
մայեցոյ յԱղբային կեդրոնական
վարչութեան մերոյ և չիցեն թոյ-
լատրեալ ըստ վերջին պետական
կարգադրութեան :
« Ե. Ի լինել իրիք հարց և վոր-
ձի ի կողմանէ ընչապ հասարակաց
կրթութեան ի դպրոցի՛ առաջիկայ
լինել միշտ և պատշաճապէս բա-
յատրել առաջի նոցա որ ինչ հար-
ցանիցի :
« Զ. Ի պատահել ինչ խմբի ի
դպրոցի հակառակ հաստատեալ
օրինաց կայսերական կառավարու-
թեան, կանոնադրի վարժարանաց
և հակառակ հրամանաց Պատրի-
արքարանիս, անմիջապէս տեղե-
կագրել առ մեզ հանդերձ միա-
բանութեամբ թաղային Խորհրդոյն
և ի հարկին առանձին թղթով :
« Է. Ի դարձացումն աստուած-
ապաշտութեան և ուղիք բարոյց
կենցաղավարութեան ամենայն ա-
շակերտաց՝ Չեմք եւանդեամբ և
աստուածաբանական նախաձեռն վա-
տակել, որպէս վայել է պաշտօ-
նէի Աստուծոյ :
« Ը. Ի հրամանագրի աստ մերով
ամբողջեալ գաւառէք զկազմական
կանոնադրի աղբային նախնական
կրթութեան, զնորոգ հաստա-
ւալն ի խառն ժողովոյ Աղբային

կեդրոնական վարչութեան, ըստ
որով միայն պարտ է Ձեզ ի մեր
գլխոյ վերակայուն լինել մարդա-
նայ մանկանց Ս. եկեղեցւոյ մե-
րոյ և յարատեւ պահպանման բա-
րեկարգութեան գաղափար :
Ողջ ըր ի Տէր
Հուսէլ յԱղբային Պատրիարքա-
րանի Կոստանդնուպոլսոյ Ի ՅՏ
սեանն Ապրիլ 1893 ամի և Հայոց
ՌՅԱ թիւ 212
ԹՂՍԱՅՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆԶԻ
Նիւ-Երւ. 26 Ապրիլ 1893 : -
Տոբրոյ Սաշակունի. - Մեծ եւ-
անդեան, և այլն : - Տօրթոր
Յովհաննէս Արշակունի՛ որ արդէն
Յիլաւաթիոյ բնակուն գիտու-
թեանց Ալադիւմիոյ, նոյնարու-
ժական բժշկաց Ալադիւմիոյի Մե-
տիք 1. Իբրը ընկերութեան անդամ
լինելու էր, - այս օրերս Փա-
րիզի նոյնարուժական ընկերու-
թեան ալ անդամ ընտրուած է,
և նոյն իսկ ընկերութեան նախա-
գահն առաջարկած է այս անդա-
մակցութիւնն : Զերակոյն աշխար-
հահանդիսի բժշկական իրաւա-
դատական համաժողովոյ մէջ ալ
կարեւոր խնդրոյ մը վերայ խօսել
հրաւիրեալ է Տօրթորն : Արդէն
քաղաքի Մեթիքը թայմի մէջ
յօդուածներ կը հրատարակէ, որ
կարի յոյժ շահեկան կընկատուին :
Բաղայոյս եւր որ սոքթօր Արշա-
կունի մեծ ապագայ ունի այս նոր
աշխարհի մէջ ալ, կը տեղեկա-
նամք թէ մօտեւս պիտի սկսի
գաղափարէն յանդիմարէն թարգ-
մանել բժշկական նոր գիրք մը,
որ յատկապէս պատմաստուած է
ի Փարիզ, և որոյ ապագայութիւնն
ըստանձնած է քաղաքի նշանաւոր
հրատարակչաց մին : == Ամսոյս
26 էն 28, մեծ նաւահանգէս մը
կատարուեցաւ ի Նիւ-Երւ Զերա-
կոյի Աշխարհահանգէսի առթիւ :
Նմանը ըլլէ անդամ տեսնուած է,
Հաղարար նաւեր և ցամաքի
չէնքերն դոյնդոյն դրօշակներով
զարդարուած էին : Զ զորահաղորդ
անցուղարձ ըրին թմբածնութեամբ
որոտմամբ : միլիոնաւոր ժողո-
վուրդը ամէն տեղ հանդիսատես
եղան : Հանդիսին մասնակցեցան
1 մարտանաւ Արժանդիւնի հան-
րապետութեան, 3՝ Պարզիլոյ, 4՝
Բիլիլի, 5՝ Անդրիլոյ, 3՝ Գոյգիլոյ,
2՝ Կերմանիլոյ, 4՝ Խաւիլոյ, 4՝ Բոր-
թուկալի, 3՝ Ռուսիլոյ, 3՝ Սպա-
նիլոյ, 4՝ Հոլանդացի, 4՝ հարա-
ւոյլին Ամերիկացի, 14՝ Միացեալ
Նահանգաց : Նաեւ Ամերիկացի դը-
տիլ Կոլումբոսի Սանթա Մարիա,
Ենիա և Բիլիթա նաւուց համանը-
ման նաւերն, զորս Սպանիա չի-
նած զրկած է, բազմաթիւ դըր-
շակը զարդարուած կանգնած
էին : Այս հանդիսին համար մե-
ծագումնաւոր ապարներու կոյտեր

ընդհանրացան : == Սնցեալ չարթու
քաղաքի մեծ բանտէն փախած
են երեք քաղաքական թաղա-
ւան գաղափարական երկու մար-
դապանք : Սորա երկար ժամա-
նակէ հետէ իրենց կերակրոց հեռ
տրուած փոշի պղպեղներն կը պա-
հեն եղեր : անցեալ հինգ չարթի
զիշեր երկու բանտապահք կերա-
ւոր տալու տունն գաղափար-
տեալք պղպեղ կը նետեն նոցա ա-
չաց վերայ, և յափշտակելով նո-
ցա բեկովներն կը դնեն դա-
նոնք (բանտապահները) բանտին
խորն, վրանուն կը կղպեն բանտն,
երկրին վրայէն վար կը նետուին,
և ծովեզրն իջնելով կղզւոյն պա-
րապ մակը կը մանեն կը փախ-
չին : Ո՛չ որ պեսած է սոցա փա-
խուստն նոյն գիշերի յորդահոս
անձրեղոյ պատճառաւ : Շատ յու-
սալի է որ անյայտալ բռնուին,
Ոստիկանութիւնն ընաւ ծակը
չինայել պայտեալ ձերբակալու-
թեան համար երկրին ամէն կող-
մերն և յերկրոյս հեռագիրներ
տեղադրուցին, և տեղական լրագիրք
հրատարակեցին փախուսականաց
կենդանագիրներն : Կրտսի թէ
պղպեղի պատմութիւնը պահա-
պանաց հնարքն է, և թէ՛ 5000
տալար առնելով փախուցած են,
Խիստ ընտելութեան ենթարկուած
են : - Որոշուած է՝ ի նիւ Երւ
ներքնուզի չինել 50 միլիոն տալար
(10 միլիոն անգլիական լիւր)
ծախելով : == Գերմանացի կին մը
մօտեւս երկուսրեակ զաւակ ծը-
նանելէ 17 օր ետքը երրորդ մ'ալ
ծնած է : Երեքն ալ ողջ և կոյ-
տու կ'անցըրին : == Թէքսաս նա-
հանգի փարիզ քաղաքի մօտակայ
կալմի կոչուած գետին մէջ 40
տարի յատկ չողենաւ մը կընկզմի
և անհետ կըլլայ : Բանի մը տա-
րիէ ի վեր այս գետնիւ ընթաց-
քը փոխելով նախորդ ուղին կը
ցամաքի : Այս օրերս ընկերու-
թիւն մը յերեւան դալով ցամաք
գետոյն աւազները կը պղպեղ գանձ
գտնելու յուսով : Ընկերակալ նաեւ
ամբողջովն յերեւան կ'ենէ՛ առա-
ջին խորութեան մէջ 13 ոտք ծած-
կուած : աւազները մարբելով
նաւուն մէջ կը դանեն 1000 տո-
լարի սակի, արծաթեայ պնակներ,
զեւեղեղիկ յախճապակներ, և այլն,
և այլն : Նաեւ քանի մը տակաւ ու-
խիք (տեսակ մը բմբիլիք), աշի-
նայի հինգած ու զօրացած, որ մէկ
մասնոցի չափ ըմպողն կը գի-
նալիցալ եղեր : == Այս չարթու Ա-
րաբիայէ ի Նիւ Երւ ժամանեցին
200 ի չափ մահմետական և քը-
րիստոնեայ Արաբացիք, այր ու
կին, արաբական զէնքակալք : Գլե-
տի երթման յԱշխարհահանգէսն
== Ուրախութեամբ կը ծանու-
ցանեմ թէ՛ որպէս Գաղղիոյ նոյն-
պէս Ամերիկայի մէջ հայացի

յաջող ուսանողներ կը գտնուին :
== Այս տարի Միացեալ Նահան-
գաց մէջ ալ բուռն փոթորիկներ
պատահեցան : մանաւանդ թա-
թառները ամբողջ տուններ ու չէն-
քեր կործանեցին և մեծագու-
մար ծախուց դրներ բացին : այս
փոթորիկը հեռաւոր նահանգաց
մէջ տեղի ունեցած են :
Արձեշ. 7 Ապրիլ 1893 : - Ա-
կանցի վարժարանն : - Մնացն
ապալխարարութեան օրերն, և նո-
ցա յաջորդեցին Բիւրսոսի տն-
րիւթեանց սկսածործ և նուի-
րական տօներն հանդերձ հրաշա-
փառ Սուրբ Գարութեամբն : սա-
կայն դժբաղդաւոր սորա ամէն-
քը չկրցան վերցունել այն ար-
գելներն ու խոչընդոտներն որք
տեղի կունենան տեղոյս վարժա-
րանի և եկեղեցւոյ նկատմամբ :
Վաղարայի և գիւղացիի տնչան
խնդիր մը այդ երկու նախնական
հաստատութեանց զարգացման
արդէնք եղած են : Դիւղացիք կը
նկրտին բառնալ քաղաքացւոյ ի-
րաւասութիւնն գաղափար և եկե-
ղեցւոյ վրայէն և նոցա զէկն ի-
րենց ձեռք առնուլ, առանց նը-
կատելու թէ՛ ի վաղուց հետէ
տեղոյս վարժարանն ու եկեղեց-
յին կը կառավարուին քաղաքաց-
ւոյ առատ պարզկներով ու նը-
ուէրներով, և թէ՛ միանգամայն
փախը ունին քաղաքացիք, եկե-
ղեցին ու գաղափարական եկե-
ղեցւոյ քաղաքի եկեղեցեաց ու
գաղափարաց պէս : Նախանձ և ան-
կրթութիւնը այժմ երեսի վերայ
թողած են զեկեղեցին և զվար-
ժարանն : բայց երանի թէ՛ մեր
գիւղացի երթարք լուրջ նկատու-
ղութեամբ կարողանային ըմբռնել
եկեղեցւոյս՝ Երանդեան և Գարու-
թեան տօներուն բրած վնասներն
ի մասին իւղադին, որոյ գումարն
մինչև 1000 դրչի կը հասնէր ա-
մէն տարի, և այս գումարն վճա-
րողն քաղաքացին չէր, որ այսօր
կը զլանայ դրամ մը վճարել ուս-
տի և՛ եկեղեցին մամի, ձէթի և
այլն նեղութիւն կը կրէ յոյժ
Գաղափար նկատմամբ ալ թող խոր-
հի թէ՛ ուսուցչին թոշակն անվը-
հար կը մնայ, գաղափարն չինու-
թիւնը կիսակատար թողուած է,
սանուց գրքը, թուղթ, մեքան և
այլ գաւառական առարկայք կը
պակին, որ երբեմն ի շնորհս հո-
գարարութեան կը կարգադրուէ-
ին : ինչպէս ուրեմն տեղայի եղբարք
իրենց պարագլխօք հանդերձ կը
մերժեն իսպառ հոգարարութեան
խնամատարութիւնն, առարկելով
թէ նոքա քաղաքացի են, մեք
գիւղացի, մինչդեռ իրենց կող-
մէն ալ հոգարարութեան ան-
գամներ կան և կը մասնակցէին :
Ուրեմն թող տեղացիները բա-

Սօֆիաներու (ուսանող) թուոյն ալ աւելնալն կուզէ , - հրամայեց որ այս տարի այդ ուսանողներն զինուորական ծառայութենէ տալու միտն , և արդէն անցեալ տարի սակաւք զինուորադրեցան :

— Շիրիլի կողմն կառուցանեալ Արուեստահանգիսի յատկացեալ հաստիկի վերայ ուրիշ հաստիկներ ալ աւելցած են , Շիրիլի թիվի-խայրիկի կողմանէ տրուելով 6000 լիրա տարեկանէն դատ , իրաւակցի , Խառքի Մախսուսի , Բուսիլի և Անատուրի շոգեկառուց երկիւկի ստիւգեցոյ , արհեստարարաց արտօնագրոց (Էս-նաֆ թէգրէրէսի) և գաւառաւորին կալուածագրոց (թափաւ սէ-նէտաթը) , յաւելեալ տրուելով 22-23 հազար լիրա տարեկան հաստիկ պիտի ունենայ Արուեստահանգիսի : Այս գումարին փոխաբէն փոխառութիւն պիտի լինի Արուեստահանգիսին շինութեան և վարչութեան համար : Յիշեալ յաւելումաց հաստիկն հետզհետէ պիտի տրուի օսմանեան դըրամատան , և Արուեստահանգիսին վարչական յանձնաժողովաց համար ընթացիկ հաշիւ մը պիտի բանայ դրամատանն :

— Օգոստ . Սուլթանի շնորհած 50 լիրայի 30ը Սոֆիայի , և 20ը Բէօզէթիսիլի աղքատ մահմետականաց տրուել է :

— Թէնպէքի Բէթիլի դէտերն յաջողեր են՝ 4000 քիւր փախըստական թէնպէքի գտնել Կ . Պոլս վախճել խանի մէջ :

— Քեաղըլթանի կողմն Մ . Դամենայի աղւսի գործարանի աշխատաւորներէն Մշեցի Մանուկ ձկնոր կանդուս բարձրութենէ ինկեր մեռել է :

— Կ . Պոլս Կէտիլիալա ըր-նակեալ Էյուպի Դաղարա , 60 տարեկան , անցեալ շաբաթ օր , տանը մէջ առանձին մնացած , հորէն ջուր հանելու տունն յանկարծ ինկեր մեռել է :

— Ի Ֆէրի գիւղ , Չիֆթէ-ճէ-վիլ ըստած տեղը , վախճ անուն 60 տարեկան հովիւ մը՝ ոչխարները արածելու տունն հոր մը ինկեր ինկողուեր է :

— Օտէսայէ 50 ի չափ հրեայք եկան , և 2 միւսից ու Սէլանիլի կողմերը զրկուեցան :

— Անցեալ երկուշաբթի մայրաքաղաքէն ուղևորեալ ճեպընթաց չոգեկառուց կարալանին վերայ Արևելեան Բուսիլի մէջ Պէ-լովա ըստած տեղը հրայան մը պարպուեր , և ճաշակաւայ խոհարարն վիրաւորուեր է :

— Կալացէ ու Իպրայիլէ ե-գիպտացորեան բարձեալ և Ի Մի-լեթիական ուղևորեալ Վիրթիւս Բանաթիւս անդրիական և Սաօֆի իրիսթօուրու անուն հեղինական շոգեկառ Սկրքարուի կողմերն ընդհարելով՝ երկուքն ալ վնասուեցան , և առաջինը Պէշիկթաշի Խայրէտին նաւահանգստին առ-ջ և յամարը իրեցաւ , իսկ երկ-րորդն գնաց խարսխեց Հորմէ Խ-կէլէսիի առջոյ :

— Պէրաթի մէջ Դօշէ անուն դիւղացի կին մը՝ Սթէֆան Տի-ֆթիլի անուն դիւղացի մը սպանե-ներ , և ինքն ալ ձերբակալուեր է : Պատճառն դեռ յայտնի չէ :

— Պէրաթէ Յաղաք ուղևորու-է Միլեթիականի գաղղիական նաւատորմի մէջ մասն

— Արևելեան-Բուսիլիի Գը-լանըզի վարդերն այս տարի ճըմ-լուն սաստկութեան պատճառաւ վնասուեր են , և հետեւաբար այս տարի վարդախիւլի հասցիլն 400 լիր 25 պակաս պիտի լինի :

— Պաղեստինի կողմերն այս տարի այնչափ յորդառաւ անձրեւ-ներ տեղացեր են որ ուղևորու-թիւնն անհնար եղեր է , և քանի մը գարեթէ հետէ այդ կողմերն այս չափ անձրեւ տեսնուած չէ եղեր :

— Մանասթըրի մէջ անցեալ շաբթու յանկարծ օդը ցրտահու-լով՝ ձիւն տեղացեր է :

— Բաղէշի նահանգի Կինճ գաւառի և Վարդօ գաւառակի ժողովուրդն՝ ձմրան սաստկու-թեան պատճառաւ արմուրքէ զուրկ և օգնութեան կարօտ վի-ճակի մէջ կը գտնուի : Տեղական կառավարութիւնը կախառան օ-ժանդակել այս թիշառուց :

— Ի Ֆիլլան տըսորեցան Մա-նասթըրի նահանգի Օլուրի գաւա-ռակի Վէլէշթէ գիւղի Մահմետ Բէօթէ և Աղիլ Նիւսուհ անուն մուսթաթը և նոյն գիւղի ընկիւն-րէն 7 անձինք , ստուգուելով որ աւաղակաց ապստանարան տը-ռած և զինուորի մը ու ստիկանի մը վիրաւորուերն պատճառ ե-ղած են :

— Ի Ռուսթայ ծխախոտի Բէ-թիլի ամբարանցեալ վանկէլ փա-խեր է՝ 5500 զրշ խրացնելով :

— Լիմաս կղզւոյն մէջ ոչխա-րաց հօտի մը շուներն կատաղե-լով՝ ոչխարաց մէկ մասն խածա-տեր , նոքա ալ կատաղելով ապա՝ ուրիշ ոչխարներ խածատեր , և այսպէս ամբողջ հօտին կէսը կատ-ղած լինելով՝ հարկ եղեր է կո-տորել ամենքն ալ :

— Մուսուլի մէջ արհեստաւոր երիտասարդ մահմետական մը կը հիւանդանայ և կը մարի : Կործե-լով թէ մեռած է , թաղման պատ-րաստութիւն կը տեսնեն : Եւալու տունն իմամն զգարով որ մեռե-լոյն սխալը կը բարախէ , անդ գտնուող անձանց կը ծանուցանէ , բայց կարեւորութիւն չտրուի , և կը տանին կը թաղեն : Կ-Յ ժամ վերջը մեռելոյն երիտասարդու-թեան և կորուլին վերայ կը խօս-ուի : Իմամը նոյա ալ կը հաղոր-դէ թաղման յառաջ զգացածն , իսկոյն քանի մը մարդիկ կը վա-զեն գերեզմանատուն , կը բանան գերեզմանն և կը տեսնեն որ գե-րեզմանին մէջ խեղճն արժնաւոր , ձեռքն ծուէն ծուէն ըրեր է պա-տանքն , և դուրս ելնելու համար դադարին քանի մը տախտակները կոտորել է , բայց վերջապէս չէ յաջողեր և չկրնալ շունչ առ-նուլ , մեռել է :

— Մալաթիոյ գետնաշարժէն վնասեալ կարօտները ինպատո-վինչ և ցարդ Սէլանիլի նահանգին մէջ 12347 զրշ հաւաքուեր է :

Պատուաւան , Սիսիան , Պաեսօ-նի Պարգի

Աւայի առաջին աստիճան՝ Պոմ-պէի օսմանեան հիւպատոս Դատրի պէյի : - Տրապիզոնի Թէմէ գա-ւառակի դարմադամ կարգեցաւ՝ ձանիկի վարչական ժողովը նա-խորդ գերանապետ Իպրահիմ Պէ-սիմ Էֆէնտի : - Երկրորդ աստիճա-նի Օսմանիյէ՝ Էվզաֆի վարչական ժողովը անդամներէն Ալի Ֆայիդ պէյի : - Առաջին աստիճանի Օս-

մանիյէ՝ Պէրլինի ճարտական գե-ւան Վիքթօր Սօրիի : - Երրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝ Վիլհէմիյի օսմանեան գեւանատան առաջին քարտուղար Մուսթաֆա Շէքիւ պէյի : - Սմանիյէի աստիճան և չոր-րորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Սուլթա-նիյէ վարժարանի աշխարհադրու-թեան գաւառու կալթիլէ Էֆէն-տիի : - Հօրանի կառավարի կար-գեցաւ Մէնթէշէի կառավարի ձափէր պէյ : - Մէնթէշէի կառա-վարիչ անուանեցաւ Ռաֆայի կա-ռավարի Թահիր պէյ : - Ռաֆայի կառավարիչ ընտրեցաւ Միւնթէ-ֆիլի կառավարիչ Եսհետ Նիլի-հէթ պէյ : - Առաջին աստիճանի Օսմանիյէ պատուանշան՝ Պեարու-պուրիկ պարսկական գետնան Միլլա Մահմետ Խանի - Երկրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝ մայրաքա-ղաքի պարսիկ գետնանատան ա-ռաջին քարտուղար Նէվրուշ Ար-թաքի Մանի , և երկրորդ աստի-ճանի Մէճիտիյէ՝ Պեարապուրիկ պարսիկ գործակատար Միլլա Խո-հադ Մանի : - Առաջին աստիճանի Շէֆադաթ պատուանշան՝ Երզն-կայի զինուորական հրամանատար Մէհմետ Զէքի փաշայի ամուսին տիկնայ :

Դ Բ Ս Մ Ա Կ Ա Ն	
Կ . Պոլս 8 Մայիս 1893	
Օսմանեան Բօնուօլիտէ	23-28
Բուսիլի Երիւթուղի . Յրանք	89-25
Թրամուէյ	Լ . 0 . 587-
Օսմանեան իւրան 100 դրուշէն	
Մէճիտիյէ	107-32
Մէթալիք	97-
Հինգնոց	101-10
Վեցնոց	102-
Բուսիլի Թիւթադրամ	8-72
Թափիլի	17-
Ռուսիոյ Բոլ	90-20
Դաղղիական լիրա	87-35
Անգլիական »	110-18
Դրամից	51-15

Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն Լ Ո Ւ Բ Ե Բ

— Կատկած կայ թէ՛ Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւ-նը պատերազմ պիտի բանայ ընդ-դէմ Չինաստանի , եթէ չինական կառավարութիւնը պիտի երկրէն արտաքսել Ամերիկացիներն :

— Տահօմէյի յաղթող Տօտս զօրավարն Ի Մարսիլիա և Ի Փա-րիզ մեծ շքով ու մեծարանօք ընդունուեցաւ : Ի Մարսիլիա ժա-մանման օրն բովանդակ քաղաքն զարդարեալ էր : Բիւրաւոր ժողո-վուրդ ընդ առաջ ելած էր : Ի Փարիզ ծովային ու յամաքային զինուորութեանց նախարարը ընդ առաջ ելան , և նախագահն ըն-դունելով զզօրավարն՝ գոհու-թեան և շնորհակալեաց յայտա-բարութիւններ ըրաւ :

— Պուլղարիոյ իշխան Ֆէրուի-նանտ նորապսակ ամուսնոյն հետ վերադարձաւ Ի Պուլղարիա , Այս առթիւ մեծարանաց հանդէսներ կատարուեցան երկրին ամէն կող-մերն , իշխանն ի թոշովա կոչուե-րաւ նախարարաց : Խորհրդա-տունը բացուեցաւ : Իշխան ա-մուսնոյն հետ նախագահեց , բաց-ման ճառն արտասանեց և ի պաշ-տօնէ ծանոյց Մարի Լուիլ տը Բարո իշխանուհւոյ հետ ամուս-նանալն :

— Ռուսիոյ կառավարութիւնը , Պուրէշէի գետնանին միջոցաւ , յատուկ ծանուցագրով մը Ռու-սիոյ կառավարութիւնէն 5 միլիոն

Փրանք կը պահանջէ այս օրերու 1821 ին փոխ տուած դրամ և տուիւ : Ռուսիոյ կառավարու-թիւնն քննութիւն բացեր է այս հինաւուրց փոխառութեան հա-մար , և քննութեան տեղեկա-զինն ստանալէ ետքը պիտի պա-տասխանէ : Ռուսիա այս փոխա-տուութիւնն ըրեր է՝ Մոլտալիոյ և Վալաքիոյ միացմանէն յառաջ : - Տիգրիսի ճարաղ ըրագիրն գրած է թէ՛ տեղացն հայազգի երեւելիներէն իշխան Նարայէն Ա-մատունի ամբաստանուելով որ գլխաւորապէս մը վերակացութեան տունն թուղթեր ներդած է , նա-խորդ ամսոյ 24 ին ձերբակալուեր է , և եթէ հաստատուի այս ամ-բաստանութիւնն ի Սիպերիա պի-տի արքայուի :

— Անգլիոյ երեսփոխանական խորհրդարանն սկսած է յօդուած առ յօդուած քննել Իրլանտիոյ ինքնօրինութեան ծրարիւն , երկ-րորդ յօդուածն ալ ընդունուեր է՝ ընդդէմ 225 ի 287 քուէիւք : — Նիւ Եորքէ կը հեռագրեն թէ՛ Միացեալ Նահանգաց հա-նրապետութիւնն մարտային սա-կազնոց նոր ցուցակ մը կը պատ-րաստէ :

— Ժօհորի վեհապետ Էպու-պէրի Ման որ մայրաքաղաքէն Վիլհէմ գնացած էր , Աւստրիոյ կայսրէն յարգանք ընդունուեր և ի սեղան հրաւիրուեր է :

— Ռուսիոյ կեդրոնական և հարաւային նահանգաց բեքերն այս տարի շատ ցաւալի վիճակի մէջ կը գտնուին , Բաղրամ գիւղօ-րայք ձիւնով ծածկուած են դեռ :

— Չիքաղի աշխարհահան-գիսի համար Ռուսիոյ դանձարա-նէն զրկուած ծանրագին դոհար-ներն ու աղամանքներն իրենց պահարանաց մէջ չեն գտնուեր , երբ պահարանը բացուեր են Չի-քաղի մարտատան մէջ :

— Զուիցերլեն հուշակաւոր ժա-մադորմ մը Չիքաղի աշխարհահա-նգէն զրկու է 300 ի չափ ժամա-ցոյց , 1550 էն մինչև ցարդ չին-ուած դանաղան տեսակներէն , Հնադարէն են գաղղիացի ժան ժաղ Բուսիլի պապուն , և 1074 ին ա-րաքցիլի մը չինածներն , Նշանա-կութեան արժանի կը համարուի վայտէ ժամացոյց մը , որ ռուսի մը ձեռագործն է , ժամացոյցնե-րուն փորագրոյն 6 , և մեծա-գոյնն 21 կրամ ծանրութիւն ունի :

— Նիւ Եորքի նաւահանգիսին մասնակցող անգլիական տորմըն 170 նաւադք վախեր են :

— Յունաստանի Լադօնի նա-հանգէն 300 զիւղացիք յԱմերի-կա դաղթուեր են :

— Ամերիկայի Միսիսիպի գե-տոյն վերայ Օհիօ անուն չոգե-նաւու մը կաթնայն պայթեր , 5 նաւատուր և 4 ուղևոր խոշը պարեր , 5 ուղևորը իսկոյն մեռել , և 16 ուղևորը ալ վիրաւորուեր են : Պիլմարգ իշխանի եղբայրն որ առանձնացեալ կեանք կը վա-րէր , անցեալ եթիւսիլի մէջ մե-ռաւ՝ 89 տարեկան :

— Պետրապուրիկ և Սթրադ-պուրիկ մէջ ինֆլուէնցա ըստած հիւանդութիւնն ծանրացեր է , և ծերը աւելի կը տաղնապին , Ման-կանց մէջ ալ կարմրախոտ սկսեր է կոտորած ընել :

— Գօնթ տը Շաֆթէսպուրի անուն մեծ շոգեկառ մը՝ Պոմպէ

երթալու տունն՝ Սէյլան կղզւոյն մօտերն ընկղմուեր , և միայն նա-ւապետն ու 5 նաւատուր աղա-տուեր են :

— Ի Լանտոն հայլէթէ Գուժ-բանի , Ի Չիքաղի՝ Նապիօնալ Պանք օլ Դոլմալիա , յԱւստրալիա՝ Քի-ւիլանտ Նապիօնալ և Օլ Նօրթհ Քիւիլանտ գրամատուրք անա-կացիք են , առաջինն՝ 400000 լի-րա , և երկրորդն՝ 4458000 տա-լար պարտքով : Իսկ միւս երկու-քին պարտուց քանակութեան վերայ գեռ ըսր չկայ :

— Սէտանէ կը հեռագրեն թէ՛ չուխայի գործարանի մը մէջ կաթն սայն պայթելով , չէնքին մէկ մա-որ փլեր , և բաղմամբ մարդիկ վիրաւորուեր մեռել են :

— Ի Գաղղիա , վերջին 18 ա-մաց մէջ , միայն Վէնսան տը Բոյի ընկերութիւնն 48 միլիոն փրանք բաշխած է աղքատաց : աղքատ հիւանդաց խնամատար քորը 130 միլիոն փրանք ծախք ըրած են 20000 ծերաց համար : 50 միլիոն փրանք ալ՝ այլ և այլ երկիրներ դանուած գաղղիացի Միսիսիպիոյ արուած է :

— Թրիէսի մեծահարուստ գտնէն ժաղ Պրիւնէր մեռել է , 22 միլիոն փրանք հարստութիւն թողալով :

— Անգլիոյ մէջ չորս դպրո-ցականը 28 տկան չիլին տուգա-նաց դատապարտեցան , դատա-տանաւ հաստատուելով որ կա-տու մը պարիկ մէջ գրած արտմը տարեր արձակեր , ետեւէն մեծ շուն մը ձգեր են , և խեղճ կա-տուն շան հետ հինգ վայրկենի չափ ժամանակ օգործէ ետքը ին-կեր ստաղիկ է : Յայտնի է թէ Անգլիոյ մէջ անանայ պաշտպան ու խնամատար ընկերութիւն մը կայ :

— Գաղղիոյ բժշկական ժողո-վին մատուցեալ տեղեկագրերէ խնցուած է որ ի Փարիզ արդ 150 խանութ կան , որ ձիւն ի-շու և ուրտի միւս կը վաճառեն , և անցեալ տարի 20774 ձիւն , 242 իւղ և 68 ուղտուց միւս վա-ճառել յաջողած են :

— Բրուսիոյ մէջ գործաւոր մը ճանքան երթալու տունն յան-կարծ կիկնայ կը մարի : Բժիշկը կոչուելով կը հաստատեն թէ մե-ռած է : հետեւաբար մարդը գե-րեզմանատուն կը տարուի , և 12 ժամ ետքը երբ մարմինը թաղել կեղնեն , խեղճը կարծեմնայ և գերեզմանատանէն կը մեկնի՝ յա-պուշ կը թաղուի գերեզմանապահն և ուրիշներն :

— Բանի մը տարի յառաջ ի Փարիզ ընկերութիւն մը կողմը-ուեցաւ և երկրին ուրիշ կողմերն նպատահաւար մասնաժողովք կարգեցան փոթորկաց զոհ եղած գաղղիացի ձկնորսաց որոց ու պրիաց օղնելու նպատակաւ , Այս ընկերութիւնն որ ամէն տարի կուտայ իւր գործառնութեանց տեղեկագիրն , անցեալ կիւրակէի նաւին մէջ , անդացեր է՝ տա-րեկան տեղեկագիրն , որով ծա-նօթութիւն արուած է թէ անցեալ տարի 80050 փրանք բաշխուած է ընկղմեալ ձկնորսաց որոց ու պրեաց , և ընկերու-թիւնն արդ 1 միլիոն 364 հազար փրանք գանձ ունի , արժէթղթաց վերածեալ և պետական դրամա-տան յանձնեալ :

== Ամերիկայի մէջ Գարայի
Հարրիս անուն բժշկական ուսա-
նող մը երեք տարեկանութեամբ ըս-
պանուեցաւ՝ իւր տարեկանին
թուանորոշող սպաննելուն հա-
մար, Թիւիսթիսթի մը վերայ նըս-
տուցեր են զհարրիս, երեք տարե-
կան ցնցումէն ամբողջ մարմնով
տնկու երևանուել ինկեր է։ Այս
գործողութիւնը մէկ վայրկեանէն
պակեալ տեսեր է։

== Անթուան Ժէրար անուն
103 տարեկան զինուոր մը մեռա-
ւայ օրերս ի Փարիզ։ Վաթէրլը
մեծ ճակատամարտին մասնակցած,
գերի բռնուած և ապա արձակ-
ուած էր, երբ 100 տարեկան լրա-
ցոյց, բարեգործութեան քաջա-
լերի գաղղիական ընկերութիւնն
ոսկի մեծ շքադրամ տուաւ։

Ա Յ Լ Ե Ի Ա Յ Լ Գ

ԿԱՆԱՆՑ ԶԱՅՆԸ

Ընկերութեան մէջ ոչինչ ա-
ւելի հաճոյական է քան քաղցը
ձայնը, մանաւանդ կանանցին։ Շա-
տեր կան, մինչև անդամ բարե-
կիրթ գետուն մէջ, որ բնաւ հոգ-
չեն տանիւր մշակել իրենց ձայնը
թէ ի մասին բարձրութեան, թէ
եղեկէն, թէ արտասանութեան
յոտակութեան, թէ բառերուն
հնչման քաղցրութեան և թէ՛ ըստ
իմաստին զօրաւոր կամ մեղմ
չէլտերու։ Գոհ կը լինին եթէ մի-
այն կարող լինին հասկնալ ընել
իրենց ըսածը։ Զայնի նրբութիւն,
գեղեցիկութիւն, մեղմութիւն և
ներշնչութիւն՝ բազմազան համար
անկարելի են։ Բայց նոյրք ահանջ
ունեցողի մը համար մեծ արժէք
ունին։ Խօսակցութեան մէջ ձայնը
նոյն գերը կը կատարէ, ինչ որ
ոճը գրականութեան մէջ կրնէ։
Նոյն հաճոյ կամ անհաճոյ ստա-
ւորութիւն կրնէ ունենալ վե-
րայ։ Խօսակցութեան մէջ ունին-
գիրը կը դրաւ ու խօսողէն, կամ
կը հակակրի նման յաճախ՝ խօսո-
ղին ձայնին ազդեցութեանէն թուի
թէ կանանց շատերն անտեղեկ
են այսմ։ Բանդի եթէ գիտնային
ոչ նուազ անձկութեամբ հոգ պի-
տի տանէին իւրեանց ձայնի, քան
արդարադրէ, վառնդի առաջին
աւելի փայլ կուտայ քան երկրոր-
դը։ == Յայտմ մասին, Ամերիկա-
ցիք աւելի յետադիմաց են քան
զինքնապիտո։ Բազմաթիւ ժողով-
րաց մէջ ամենէն հաճոյական
ձայնն բարձր կարգի անդրիւհ-
ւոյն ձայնն և արտասանութիւնն
է։ - մեղմ և յստակ, խոնարհ
վիճակի կանայք չեն մեղադրուի,
վառնդի նոյն ձայնի կրթութեան
համար ոչ ժամանակ, ոչ պատե-
հութիւն և ոչ առիթ չունին, քան-
զի ոչ միայն նոյրք ճաշակ և մեծ
աշխատութիւն կը պահանջէ այդ-
կրթութիւնն, այլ և ասպարէզ-
գիւղացի կնոջ մը վիճակն երբեք
առիթ չընծայեր այս կրթութեան.
քաղաքային կնոց յատուկ ըն-
կերակցութիւն ունի։ == Կը-
սեն թէ կրկնայն ձայնին վերայ
մեծ ազդեցութիւն ունի, Հիւսի-
սային և ցարտ երկրաց մէջ կա-
նանց ձայնն սուր և ռնգային կը
լինի. իսկ Վերմ և բարեխառն
երկրաց մէջ աւելի մեղմ և յըն-
տակ, Հովտ վայրաց և ծովեզե-
րաց բնակչաց՝ որոյ գլխաւոր կե-
րակուն ըստ մեծի մասին ձուկ
է, ձայններն ընդհանրապէս ան-

հաճոյ կը լինին. թէպէտ պնդա-
կաղմ՝ քաջ և անձնանուէր կը
դառնան, բայց երբ խօսին՝ գրե-
թէ կը մոռնան նոյն բոլոր բարե-
մասնութիւններն. որովհետեւ ե-
րաժշտութիւն չկայ ձայններուն
մէջ. Գաղղիացի կանանց ձայնն
ընդհանրապէս սուր և ռնգային
է, Իտալացի՝ Գերմանացի և Հիւ-
սիսային Ամերիկացի կանանց ձայ-
նըն ալ ընդհանրապէս սուր և
ռնգային է։ Հարաւային Ամերի-
կայի և աւելի բարեխառն երկրաց
կանանց ձայնն աւելի մեղմ, յըն-
տակ և դրաւի է։ == Կըսեն
թէ կրկնայն աւելի ջղային կազ-
մութիւնը մեծ ազդեցութիւն կը
ունէ ձայնին վերայ։ Զոյտ կնոջ մը
ոչ արտասանութիւնն յստակ և
ոչ ձայնը հաճոյական չըլլար, մա-
նաւանդ որ ջղային գրգռման մէջ
կրնն ձայնին վերայ իշխանու-
թիւնը կը կորուսանէ, և ջղաց չը-
փոթ կերպարանքը կառնու ձայ-
նը, որ արդարեւ շատ անհաճոյ
է։ յոյժ բարձր կամ խեղդուկ և
աններդաշնակ. երբեմն լոկ ճի-
վորակելով։ Զղային անկարգու-
թիւնն յուսկոյն է քան հարցու-
իւն տառապեալ կնոջ մը ձայնը,
խօսակցութեան մէջ ձայնին վե-
րայ իշխանութիւնն անթերի, և
իւր ամէն եղեկէն մէջ ներգա-
նակ մեղմութեան մէջ պոհերու
կարող ըլլալու համար շատ վար-
ժութիւն պէտք է։ Հանգստա-
բարոյ, առողջ և հեղաճարտը
կնոջ մը ձայնն երբ լու մշակուած
է, ամենէն քաղցր և դրաւի զո-
րութիւնն է խօսակցութեան մէջ.
Իսկուրմ կանայք շատ ժամանակ
կը վառնեն երբեք ուսանելու հա-
մար, իրեն կանայքի կատարելա-
գործութեանց մի կարելի մասը.
մինչդեռ սակաւք որ ի ընէ յար-
մարութիւն ունին լաւ երգելու,
զանց կրնն խօսակցութեան մէջ
պատշաճ ձայնով խօսելու ունա-
կութիւնն ստանալ, որ ամէն կա-
նանց կարելի է ստանալ քիչ կամ
շատ աշխատութեամբ, կանանց
90 առ 100 կարող են ստանալ
կատարելութիւն՝ խօսակցութեան
համար ձայնը կրթելու մասին.
խօսակցութեան մէջ՝ ձայնի քաղց-
րութեան և արտասանութեան
յոտակութեան՝ մանաւանդ կա-
նանց՝ շնորհալի մեծ զարգ. է, և
կարծէ ամէն աշխատութիւն,
Զմառնաբ ըսել թէ կանայք են
որ աղղի մը լեզուն կը ծաւային,
թէ ի մասին արտասանութեան և
թէ՛ քաղցրաձայնութեան եղեկէն։

XXX Զուարճալիք

× Երկու քաղաքացի փողոցի
մը մէջ զերար կը դիմաւորեն.
մին կըսէ, «Պարոն, սրբաբար-
բեր պիտի վճարէք. պարմանա-
թամն անցաւ»։ Եւ անցնելը չու-
սայ, կրնէ միւսն, ուստի քանի որ
առանց եւմ հրամանին անցեր գը-
նացեր է՝ այսուհետեւ ես ալ իւր
անունն իսկ բերանս չպիտի առ-
նուի»։ Ինչ կըսէ եղբայր, կա-
տակէ չեմ արտօնել. միթէ ինչ
պարտական չեմ. ահաւասիկ
մուհիս, ստորագրութիւնը»։
Ո՛հ, ինչ զարմանալի մարդ. ես
եղբր եղբայր, կը յարէ գլխացի-
նը. քանի որ ես դանկ մ'անդամ
չունիմ, տուած մուհիս ինչ
կարծէ։

× Հաջոյ մը, իւր միտմեայ
որդւոյն անուան տարեգարծին

տաթիւ, բարեկամաց և աղղա-
կանաց երեկոյթ մը կուտայ.
Հանգստականք ըստ որում ման-
կան շնորհիւ նոյն երեկոյթին կը
վայելէին, զայն գրկէ ի գրկի ան-
ցնելով անչափ կը սիրեն ու կը
սեղմեն որ խեղճուկը ճարահա-
տալ կըսէին նոյն գրկերը տա-
ցնել ու գէմբերն այլակերպել,
Հայրը զայն տեսնելով, քաղաքա-
վարութիւն մը ըլլած ըլլալու հա-
մար կը գոչէ. «Սիրելի հանդի-
սականք, կը խնդրեմ չմեղա-
դրէք զաւակս, որ զինքն այն աս-
տիճան սիրել ու սեղմելու գ. փո-
խարէն գրկերնիւ կը տարցնէ.
դի լաւ գիտէք որ այն հասակին
մէջ իւր զգացած շնորհակալու-
թիւնն ուրիշ կերպով չկրնար
յայտնել»։

× Վարդապետ մը կը քարո-
ղէր այլ և այլ նիւթոց վերայ. և
երբ խօսքը գոհարէր տանջանաց
վերայ եկաւ, այնպիսի լեզուա-
մը ըսաւ որ բոլոր ունեղիւրդ ըս-
կըսան արտասուել, բայց ի կոշտ
գիւղացիէ մը, որ եկեղեցւոյն սիւ-
նարէն մէկուն յեցած անդադար
կը հաղար. վարդապետը կը
հարցնէ թէ ինչու չես լար այլոյ
պէս՝ փոխանակ հաղար. - Եւ,
կը պատասխանէ գիւղացին, այս
թեմէն չեմ։

× Զօրապետէն Բօսնիոյ, յոյժ
բարեկամ էր։ Մի օր ուղեւոր
իրեն ծանօթ եկեղեցականին մը
քանի մը շէշ գինի զրկել, աղա-
չեց Զէյթինէր անուն երկուստեք
բարեկամին որ իրեն ձին հեծնե-
լով նուէրը տեղը տանիլ հաճի.
Զէյթինէր՝ յետ կատարելոյ զօրա-
պետին բաղձանքն՝ ի գարձին
յարեց. - Պարոն, եթէ ուրիշ ան-
դամ մ'ես զիս տեղ մը զրկէք,
այն ձին չեմ հեծնել, մինչև որ
քանակիդ ալ չտար։ (Ինչու այդ-
պէս)։ Որովհետեւ ճանաչան երբ
մուրացիկն մը ողորմութիւն խնդ-
րէ, ձեր ձին կանգ կառնու և
քայլ մը յառաջ չերթար, մինչև
որ մուրացիկին բան մը չտրուի. և
որովհետեւ այսօր վերան մանր գը-
րամ չունէի, ստիպուեցայ մի
քանի անդամ բան մը տալ ձեա-
ցնել, ձին գոհացնելու և ճանաչան
չարեւակել տալու համար»։

× Մասալաճառ մը առ յիսա-
սարան. - Պարոն, բան մը պի-
տի հարցունեմ ձեզ. այս առա-
ւօտ չուն մը կըսակա մանկու
3 փրանքի արժէքով մի կտոր մը
խնդ տարաւ. ինչ ընելու է այ-
ժմ։ «Ստակը պահանջելու է չա-
նը տեղէն, կը պատասխանէ վա-
տարան»։ - Ուրեմն հաճեցէք 3
փրանք տալ, որովհետեւ ձեր չուն
էր։ «Գլխուս վերայ, բայց նախ և
առաջ գրասենեկիս դրան վերայ
կախուած տակտակը կարգայէք.
«Հաւարակ գործոց խորհրդակ-
ցութեան 5 վայրկեանի համար
առ նուազն 10 փրանք վարձը
կառնուի»։ Հետեւեալ ձեր 3
փրանքը 10 էն զեղչելով, մնաց-
եալ 7 փրանքը վճարեցէք, զի
աւելի խօսելու ժամանակ չունիմ.
«Մասալաճառն այն տունը քը-
թին տակէն կը միմեայ գը-
լուի երեկոյնիւ»։ «Այս ինչ
զարմանալի մարդիկ են եղբր
փառաբանք. մարդ բարե մը
տալու կը զղջայ»։

Պետրոս Գուրեանի Տաղը և
Թատրերգութիւնը անուն գոր-
ծոյն 13 դ. թերթն հրատարակե-
ցաւ։ Կեդրոնատեղին Պալենց գը-
րատուն Կ. Պոլիս՝ Զարմարճըլար
թիւ 20։

Յուդակ Հայրենեկ մեռագրոց
ի Թուրքիա։ Հասար Ա. Կեսարիոյ
վիճակ. տեար Բ. Կեսարիոյ Ա.
Ռաշնորդ Գեր. Տրգատ Ե. վար-
դապետի աշխատասիրութեան մէկ
կարն որ արգիւնէն։ Գինն է 7 դրը։

ԻՐԱՆԻԱՆ ԿԵՆՏՐԻ
ՆՈՒԱԳՆԵՐ
Երկրորդ սպագրոմիսն
Գինն է 2 դրը, և կը գտնուի
բոլոր Հայ գրաւաճառաց խանութ-
ներն. Մարտը տպագրութեամբ
և ընտիր թղթի վերայ։ Արթ. Տ.
Գեորգ աւագ քահանայի և Խառ-
դիւղի որբանոցի հիմնադիր Աբը-
բուհի մայրապետի պատկերներով
զարգարեալ, Շատ գոհ պիտի լի-
նին երկու գրու վճարող և ըն-
թերցողներն։ Գլխին է երկրորդ
տպագրութեան ալ մակարերել
թէ սրբան ընդունելութիւն գը-
տած են Յովհաննէսեան Միհրան
էֆենտիի այս նուագը։

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԱՐՈՅԱՅԻՏՈՒԹԻՒՆ
Թաղամայրար հրատարակած
է Միհրան Էֆենտի Արամեան.
Խաղաղականութիւնն է բարոյական
ընտիր վէպեր, յորս բնաւ չեն
անհետ իր սիրահարական անպատ-
շաճ նկարագրութիւնը, և մէն մի
տուրի մէջ մաքուր բարոյականի
վիճակութիւն և բարեք կը փայլին.
Գինն է 100 փր, և կը վաճա-
ռի Պալենց գրական գրաւաճառ Պո-
ղոս և Յակոբ աղայի խանութ-
ներն, և ամէն գրաւաճառաց քով։

ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՀԱՒԱՏԱՅԵԼՈՅ
(Երկրորդ տպագրութիւն)
ՄԱՐԿԱՐԵԱՆ ԵՒ ՅԱՆԵԼԵԱՆ
Գրեալ Յակոբ Մասնեան
Գործը կը բաղկանայ իւր 400 է-
ջերէ և բաժնուած է 3-ի. ընդար-
ձակ գլուխներու, Առաջին չորս գը-
րուներուն մէջ կը խօսի հեղինակն
թէ քանի կարելի է հաւատարմեայ
խորհիւ գհանդերծնայն. ինչ են
պատճառք որ կը թելադրեն այս
տորհորդը. թէ ինչ են հաւատք
իրեն սկզբունք առ հատարակ, և ա-
ռանձինն քրիստոնեական հաւատք.
Թէ ինչ են ծագումն կրօնից, ինչ
են հանգամանք կրօնից եւ քրիստո-
նէական կրօնք ի մասնաւորի. Գա-
լորդ չորս, այն է Ե. Լ. գլուխնե-
րուն մէջ խօսուած է արդի փիլիսո-
փայական գրութեանց վրայ, զոր
օրինակ Բանաւորականութեան, Դա-
կանութեան, Ինքնականութեան եւ
նիւթականութեան. Թ. գլուխն է
Ինքնական օրինաց վրայ. Ժ. գլուխն
մէջ խօսած է թէ կայ բարոյական
կարգ յընթաց իրաց. ԺԲ. գլուխը
կը խօսի զԱրեւելէն, այսինքն՝ գիտ-
արեւելեանէն որ կայ ի մէջ ընա-
կանի և հոգեւորի. Բոլոր այս խնդ-
րոց վրայ խօսած է ընթերցումը և
մանր, ի մէջ իրերով երկուստեք
պատճառներն ի նպատակ հակառակ.
Այս գործը որ առաջին է տպագր. մէջ,
թէ՛ նիւթոյն կարեւորութեան և թէ՛
բացատրութեան նրբութեան կողմա-
նէ, ունի մեծ հրահանգիչ օգուտ,
անոնց որ առանց նախապաշարման
և ուշով կը կարդան։

Գործս յանձնարարեալ է (որպէս
գրքին առաջին մասին մէջ պիտի
տեսնուի) Ամենայնապա Մ. Պատրի-
արք Հօրէ, որպէս նաեւ ստացած է
ամէն կարգի եկեղեցականաց եւ աղ-
ղիս եւ բազմա օտարաց ուսեալ
դասին հաւանութիւնն։

Յուդակ Հայրենեկ մեռագրոց
ի Թուրքիա։ Հասար Ա. Կեսարիոյ
վիճակ. տեար Բ. Կեսարիոյ Ա.
Ռաշնորդ Գեր. Տրգատ Ե. վար-
դապետի աշխատասիրութեան մէկ
կարն որ արգիւնէն։ Գինն է 7 դրը։

ԳԻՆ 12 ԴՐՇ.
Վաճառման կեդրոնատեղին է Ե.
Մատթէոսեանի Թիւթալաճառանոց
թիւ 27 Գինճառըլար, Կ. Պոլիս. կը
գտնուի նաեւ բարձր Հայ գրաւաճա-
ռաց քով։

Ա. Չ. Գ.
Ա. Մ. Ա. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս.
Գործեալ կը ծանուցանուի թէ՛
գետոյ վրայ կամ ջրոյ տակ և կամ չը-
քելարժ մեքենայիւ տիւրի գործա-
րան ունենալ փափաքողը կրնան դի-
մել մեր Հասցէին։ Գործարանաց հա-
մար ցորեան մաքրող ինքնակոտոր
մեքենայը նոր գրութեամբ կը պատ-
րաստուին. Մեր գրութեան օգտա-
կարութիւնը, յաճախորդաց շնորհա-
կարեաց գրովը հաստատուած են,
նաեւ՝ քաղաքիս գերմանական փոխ-
հիւպատոս, նախորդ գործարանա-
պետ Հէրն Ավուտը Գորակի շնորհիւ
գլխաւոր աղագող մեքենաներու (չի-
նի եւ քղկելու սիլինտրի մեքենա-
ներ) յատուկ պատրաստուած մեքե-
նայից համար գլխացիուն քէօսէլէ
ղալիներու, մալի համար մետաքսեայ
շարի ընտիր տեսակներու պատրաստ
հաւաքածոյ կը գտնուի գոհացողիչ
գներով, որոց գործածութեանց ուս-
ման համար մեքենագործք մեծ
գլխութիւններ կընծայեն։ Գնոց և
ամէն տեսակ տեղեկութեանց փափա-
քողաց կատարեալ տեղեկութիւններ
կը հաղորդուին, երբ դիմեն յԱմալիս
ՄԵՔԵՆԱԳՈՐԾ ԿԱՐԱՊԵՏ ԶԱՏԻԿԵԱՆ
Հասցէին։

PILULES HOLLOWAY
ԳԵՂԱՆԱՍԻ ՀՈՒԼԸՈՒԹԻՒՆ
Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
խիտ ընտիր է այն գեղահատը, և
ամեն ջրային տկարութեան, ուստի
փութեան և տկարութեան համար. կը
ընէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ
անշարժաւորութեանց հետքերը։ Սըա,
ախ և երկխառնաց վրայ օգտակար աղ-
եցեցութիւն մը ունի. արեւել մաք-
րելով՝ նորա խաղաղարեալ վիճակը կը
կանոնու որչ և զրդրելով կենսական
գործարանները կը զօրացնէ։ Իւր գե-
ղական մեծ ազդեցութեամբ սրտա-
խառնութիւն, կծուութիւն, մաղձա-
յին հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ
յուած կաղեր, գլխի ցուրեք կվանէր
մարտագրութիւնը կարգաւորի, և մար-
մինը մաքրութեամբ բոլոր այն ազա-
ղութիւններէ որ շատ անգամ զանա-
զան հիւանդութեանց սկզբնապատ-
ճառ կըլլան, առողջ ու ժեղ և բնա-
կան գերքը կը գտնուի։

ONCUEUT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԸՈՒԹԻՒՆ
Մորթոյնի հիւանդութիւն և վէրք
բուժելու մասին ունեցած պայտա-
կան յոտակութեանցը ՀՀաւատարմի բը-
նաւ ուրիշ գեղ մը. հին կամ նոր
թուանար վէրքեր, ուռեցք, քաղց-
կիւղ (շիւրիկեցէ), սրունից և ստեան
վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին և
կամ կուտան. օգտակար է նաեւ
հարուրի, հաղի, արախ բարախման,
մոնաւանդ յօդացաւ (եկ)՝ ըստած
հիւանդութեան. Իւր կաղիւրդի և
գորակոր աղեցեցութեամբ խոլը (սը-
րաճաւ) հիւանդութեան սպաղիկի
գորակութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլա
կը գլխաւորուէ։

Այս գեղերուն գործածութեան
եղանակը նշանակուած է իւրաքան-
չիւր տիւր վրայ, որ կը գտնուի ա-
մեն գեղալաճառներու քով, և մաս-
նաւորապէս Պալենց-գարու Թաղ-խանի
կողմերը Պ. Գաւարեանի գեղարա-
նը, Թիւ 7, կը ծախուի։

Աւելի առնել ուղղորդ կը հրաւիր-
ուի առ հեղինակն տօքթօր Հոլլոու,
Ի Լոնտոն Օքսֆորդ փողոց թիւ 533։

ՏՆՕՒԹԵՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա.
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊՈՊԵՐԵԱՆ
Կ. Պոլիս Զիւմպիլիւլ-խան Թ. 18-19